

III. Ulaştırma ve Lojistik Ulusal Kongresi

28-29 Kasım, 2019, Gaziantep

<http://www.ulk.ist/>

Ticaret Savaşlarının Lojistik Sektörüne Yansıması

Özet

Zeynep Köse

Dr. Öğr. Üyesi

Hasan Kalyoncu Üniversitesi

zeynep.kose@hku.edu.tr

Mehmet Kamil Ay

Hasan Kalyoncu Üniversitesi

kamlay667@gmail.com

Merkantilist dönemden günümüze hızla ve şiddetini arttırarak gelen ticaret savaşları gelişen teknoloji ve lojistik ağları ile daha da etkili ve yaygın hale gelmiştir. Ticaret savaşları hem ülkelerin ekonomik yapılarını korumak ve gelişimini istikrarlı olarak arttırmak; hem de ülkelerin üstünlük kurmak vb. amaçlar ile etkisini arttırmış ve ülkeler arasında yaygınlaşmıştır. Bu savaşlar hem ekonomik hem siyasi hem de psikolojik olarak ülkelere pozitif ve negatif olarak iki farklı boyutta etki ettiği görüşleri savunulmaktadır. Uygulanan bu korumacı politikalar ülke içi yerli tüketim malları üretimi ve tüketimini arttırmakla birlikte ekonomik açıdan da dış ticaret boyutunda ciddi zararlar vermektedir. Korumacı politikaların dönüştüğü ticaret savaşlarıyla küresel anlamda kaybeden ile kazanan eşitlenip sıfır toplamlı bir sonuç ortaya koymaktadır.

Korumacılık ve ticaret savaşı arasındaki farkı gözler önüne serecek olursak; Korumacılık: Bir devletin, kendi iç piyasasını, ürettiği malları, üretim yapılan sektörleri vb. dış rekabetten korumak için dış ticareti azaltmak veya engellemek amacıyla yapmış olduğu "gümrük vergilerini arttırma, ithalat kotası koyma (yapılan ithalat miktarına sınır koyma) vb." kısıtlamalardır. Ticaret savaşı: Korumacı politikalar uygulayarak ithalatını azaltmış olan ülkeye karşı başka ülkelerin böyle bir korumacı politikaya ihtiyaçları olmadığı halde sırf misilleme olsun diye uygulanan kısıtlama durumu diye tanımlanabilir. Korumacı politikaların ticaret savaşlarına dönüşmesiyle ülkelerin birbirine karşı üstünlüğünü somutlaştırmak için uygulamış oldukları ithalat kısıtlamalarının sonucunda ülke ekonomilerinin yanı sıra küresel ölçekte de ticaret hacmi olumsuz etkilenir.

Yaşanan ekonomik çöküntüler dünyayı, GATT (Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşma) ve WTO (Dünya Ticaret Örgütü)'nün

uzlaştırıcı tavırlarına yönelmiş, bu yönelimle de dünya 1930'lu yıllarda yaşanan ve sonrasında da devam eden ekonomik sorunları işbirliği sayesinde çözüme kavuşturmuşlardır. Küresel bazda oluşturulan yeni lojistik ağlarla ve kurulan kolektif ilişkilerle ticari işbirliği arttırılmıştır.

Yakın geçmişe bir göz attığımızda; İkinci Dünya Savaşı'nın yaşanmasının ardından gelişmekte olan ülkeler gelişmiş ülkeler tarafından paylaşılmaya başlanmıştır. Bu durumun yaşanması ve 1980 sonrası birçok ülkede ciddi ticaret açıklarının ortaya çıkması ile yoğun korumacılık politikaları uygulanmaya başlanmıştır. Ülke yararı için uygulanan bu politikalar zamanla güç gösterisine dönüşmüş ve ülkeler arasında karşılıklı olarak uygulanan korumacı politikalar ticaret savaşlarına dönüşmüştür. Pek tabii bu savaşlar da küresel ölçekte ekonomiye büyük zararlar vermektedir. Küresel boyutlarda kurulan lojistik ağlar, ticari ilişkiler, birlikler ve serbestleşmeler gelişen teknolojiyle daha da ileri boyutlara taşınması gerekirken bu savaşlar neticesinde olumsuz etkilenip daha da geriye gitmektedir. Korumacılık politikaları başlığı altında yeniden başlayan ticaret savaşları geçmişte yaşananlardan ders alınmadığını ve tarihin tekerrürden ibaret olduğunu gözler önüne sermiştir.

Gerek dünya bazında gerekse ülke içinde yapılan ticari faaliyetler lojistik olmadan işleyemez. Lojistik sektöründeki gelişmeler, tüketim ve üretim hareketlerine büyük katkı sağlamakta, bütün sektörleri birbirine bağlamakta ve kurulan lojistik ağlar ile küresel ölçekte ulaşılmazı ortadan kaldırmaktadır. Bu bağlamda lojistik sektörü ticaretin bel kemiklerinden biridir. Gelişmekte olan ülkelerin uyguladığı korumacı politikalara karşılık olarak gelişmiş ülkelerin başlattığı ticaret savaşları, ülkeler arasındaki ticari ilişkileri bozmanın yanı sıra lojistik sektörünü de etkilemektedir. Ticari savaşlardan etkilenen lojistik sektörü de bu durumdan zarar görmüştür.

Bu çalışmanın amacı geçmişten günümüze kadar yaşanmış olan ticaret savaşlarının incelenmesi, yaşanan bu savaşlardan dolayı ortaya çıkan olumlu ve olumsuz sonuçların ekonomi üzerindeki etkileri ve bu etkilerin lojistik sektörü ile nasıl etkileşim sağladığının açıklanmasıdır. Bu maksatla, yapılan bu çalışmada ticaret savaşlarının kısa tarihçesi açıklanması, yaşanan ticaret savaşlarının etkilerinden bahsedilmesi ve bu süreçte lojistik sektöründe yaşanan gelişmeler ve ticaret savaşlarının lojistik sektörüne etkileri ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler:

Ticaret Savaşları, Küreselleşme, Lojistik Sektörü

